

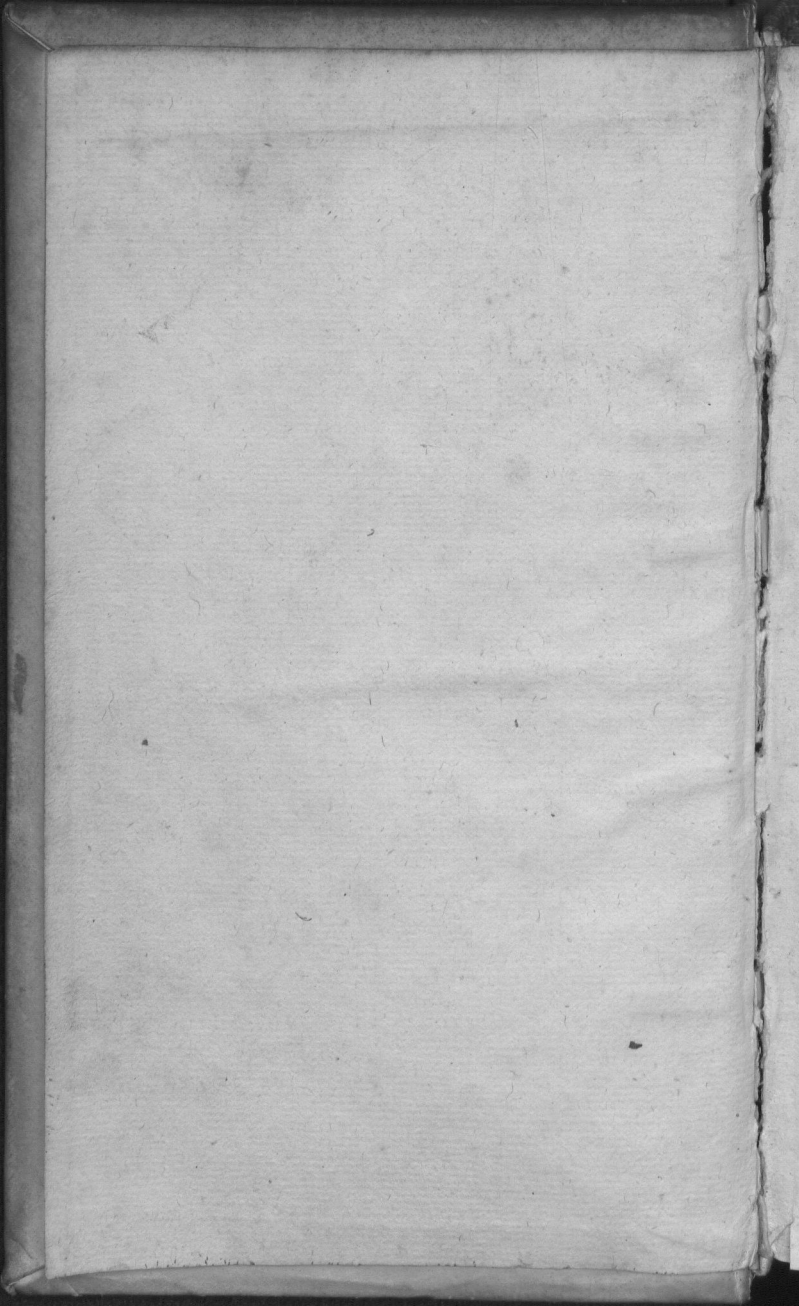
Comp. Franck. 18. 76.

19

Spieldemissus
Bonn 1864

Inscriptio Puteolana.

سورة الفاتحة
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
الذي هدانا لهذا
والذي كنا لنهتدي لولا
هدايتنا ربنا ربنا
عزنا ربنا ربنا ربنا
ربنا ربنا ربنا ربنا ربنا
ربنا ربنا ربنا ربنا ربنا
ربنا ربنا ربنا ربنا ربنا
ربنا ربنا ربنا ربنا ربنا

*Nummus Arabicus Constantini
Pogonati.*

(3)
ADRIANI RELANDI,
DISSERTATIO
DE
MARMORIBUS
ARABICIS
PUTEOLANIS
ET
NUMMO ARABICO
CONSTANTINI POGONATI.

Edit ad Te, Vir Spectatissime, serius forte quam exspectaveras, Nummus ille Tuus, sine controversia rarissimus, cujus a me explicationem petere, adeoque ad tempus aliquod tam cari pignoris usum concedere voluisti. Fateor, quum ille primo mihi offerretur, longe alios me characteres in animo meo formasse, quam nunc ex collatione Inscriptionum Puteolanarum, quas mihi cum Nummo tuo conferendas dedisti, in eo extare mihi persuadeo. Induxerant me in errorem nummi quidam Africani Arabicis literis inscripti; quorum plurimos ichthyocollæ impressos & ineditos tuo beneficio (quod grata mente recorder) possideo; in quibus similes hisce characteres legeram, quosque proinde eisdem cum illis esse existimabam. Accedebat Kircherianum illud Alphabetum, in *Prodromo Copto cap. VIII.* exhibitum, quod nummis Africanis (quales plerique Arabici sunt, qui in Belgicis Cimeliariis inveniuntur) explicandis lucem fat amplam foeneratur, at huic Nummo Tuo & Inscriptionibus

tionibus Puteolanis tenebras potius offundit, si quis illud legendum putet, uti nos è collatione cõmmatis Alcoranici, quod in quatuor illis Inscriptionibus legitur, manifesto didicimus. Rem itaque obscuram per aliam æque obscuram, id est, Nummum Tuum per Inscriptiones Puteolanas, explicare aggressus sum. Habe ergo successum laboris mei, cujus profecto me nulla ratione penitet, quum in scrutinio aliarum Inscriptionum, & Nummorum, addo, & librorum Characterè Cufico conscriptorum utilissimus esse possit. Sæpe numero oculis meis quatuor illas inscriptiones offerebam, ductus literarum, quales in Codicibus M. S. tis occurrere solent, observabam; verum necdum credere poteram, omnes illas esse Arabicas, quum adeo diversi essent characteres ut unius linguæ illos esse sibi quisquam persuadere vix possit. Et si vel maxime mihi constaret Arabicas esse, ob defectum non vocalium tantum (quod in M. S. tis frequentissimum) sed punctorum diacriticorum, pro quorum varietate unus character sex septemve literas denotare valet, aut nullum, aut incertum inde sensum elici posse existimabam. At, quod in rebus humanis frequenter contingere solet, longe aliter evenit quam putaram. Serio enim attendens ad primas voces unius cujusque Inscriptionis, omnes ductus, licet variarent immensum, aliquod tamen vestigium earundem literarum servasse detexi, & suspicatus ab consueta & tritissima illa Mohammedanorum formula, *in nomine Dei summe Misericordis*, non incongruum posse fieri initium, deprehendi revera ab hac formula unamquamque ex iis Inscriptionibus exordium capere. Hoc detecto, non erat desperandum de reliquis: quæ facilius a me legi poterant, quum & formulas mihi sæpe antea lectas exhiberent, & quod caput est, & me vehementer confirmabat, integrum comma Alcoranicum, quod cum mihi lectum alicubi putarem, ut putabam vere, in ipso Corano offendi *Surat. III. v. 182.* Tunc de lectione mea non dubitandum censui, quum eodem ordine idem hoc comma in quatuor Inscriptionibus iis invenissem. Atque ita, diligenter notatis ductuum differentiis in unaquaque Inscriptione, alphabetum

tum literarum in singulis occurrentium, quantum licuit, paravi, & Inscriptionum illarum argumentum affecutus sum. En illas.

INSCRIPTIO PRIMA

Ex mirandis characterum ductibus expedita & exhibita typis vulgaribus Arabicis.

scripsi in Neapoli Lemiz M. 15

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ
 وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ
 كُلُّ نَفْسٍ نَائِقَةٌ إِلَى مَوْتِهَا
 وَإِذَا مَا تَوَفَّوْنَ أَخْوَرَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 فَمَنْ زَحَزَحَ عَنِ النَّارِ وَأَخْلَعَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ
 أَزْوَاجَ الْجَنَّةِ الَّتِي لَا مَتَاعَ فِيهَا كَالْمَتَاعِ فِي الدُّنْيَا
 مُحَمَّدٌ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ تَوَفَّى لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ
 رُبْعَ عَشْرِ يَوْمٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ
 سِتَّةَ إِثْنَيْ عَشَرَ يَوْمًا وَأَرْبَعِينَ لَيْلَةً
 يَوْمَهُ وَهُوَ بِشَهْرِ رَجَبٍ لَا يَأْتِي
 لَهُ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
 وَإِنَّ مُحَمَّدًا أَعْيَنَ وَرَسُولَهُ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا
 وَاللَّهُ الْعَزِيزُ الْبَاقِي وَعَلَيْهِ خَلَقَهُ كَتَبْنَا فِيهَا وَفِي
 رَسُولِهِ النَّبِيُّ وَمَنْ قَبْلَهُ هُوَ نَبِيٌّ عَظِيمٌ &c.

Eadem Latine.

In nomine Dei summe misericordis. Benedicat Deus Propheta Mohammedi & genti ejus, & servet illos. Omni homini (Nota hæc & sequentia verba usque ad illa *Hoc est sepulcrum* continere comma 182. Capitis III. in Alcorano: mirum ni ὁ πλά-
 υσθαι ea, ut multa alia ex sacro Codice hauserit *Hebr.* 1x. 27. ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τῆς ζωῆς μετὰ δὲ τῆς κείσεως) *necessitas est imposta gustandi mortem: & nos* (hoc modo Deus loquens in Corano inducitur) *reddemus mercedem vestram in die resurrectionis. Quicumque autem sejunctus fuerit ab igne infernali & intraverit Paradisum celestem felix est* (Elif in illo redundat): *non enim hæc vita aliud quid est quam fructio rerum, qua nos in errorem ducunt. Hoc est sepulcrum Mohammedis filii* (☞ videtur superfluum) *Saadi qui obiit noctu diei Veneris, qui erat quartus & decimus mensis Ramadan, anno quadringentesimo septuagesimo & secundo* (in ☞³) *videtur ☞ deficere: fuit autem is annus aeræ Christianæ 1079) Ille vero confessus fuit non esse Deum nisi Deum* (i. e. Mohammedanæ religioni erat addictus, cujus hoc symbolum est, quo se a Christianis, Judæis & Gentibus distinguunt, quos omnes opinantur plurem uno Deum colere.) *Unum illum, cui non est socius, & Mohammedem esse servum & Legatum ejus, cui propitius sit Deus, ut & genti ejus, & salutem omnimodam largiatur. Deo autem convenit potentia & aternitas, verum creaturis ejus præscriptus est interitus. Impleat Deus*

(7)

Deus prae-dictiones Propheta suo factas. Dic (est phraſis Alcorani) *hæc eſt annuntiatio magna. . . .* (Pau-cula, quæ ſequuntur, nondum ſatis mihi li-quent, quare omitto.)

Memorabilis eſt hæc prima Inſcriptio vel ob hanc cauſam, quod lucem foeneretur *Marmoribus Panormi-tanis*, (cujus rei mihi indicium fecit Vir Clariffimus, *Hen-ricus Sikius*, cui & peritia Linguarum Orientalium, & ſtu-dio has literas promovendi parem, ut puto, orbis Chriſtianus non habet) quæ eodem aut certe non multum diverſo cha-ractere exarata eſſe ſpecimen illud oſtendit, quod *Faxellus* exhibet *lib. VII. c. I. de reb. Siculis*. Et ſuſe examinat *Marianus Valguarnera Antiq. Panorm.* p. 447. Quorum Inſcriptiones, quamviſtum a Fazello, tum ab aliis, falſo ha-bitæ ſint pro antiquis Chaldaicis, (unde Panormum ab Hebræis, vivente Eſauo, filio Iſaaci, conditam anno mundi 3360 probare voluerunt; id enim in iis legere ſi-bi videbantur) ſatis oſtendunt, ſi cum marmore hoc Pu-teolano primo conferantur, eandem ſe ætatem agnoſcere, & characteres eſſe Arabicos, a Saracenis conſignatos, quum Sicilia potirentur, quod in ea tempora incidit, quibus prima hæc inſcriptio formata eſt, quæ annum aeræ noſtræ 1079. præfert, quando in Sicilia, Apulia & Calabria, oriſque aliis maritimis Italiæ multos Saracenos fuiſſe, a quibus hæc Marmora ſignata ſunt, memoriæ proditum eſt.

INSCRIPTIO SECUNDA.

Extricata, typis communibus Arabicis expreſſa & Latinitate donata.

بسم الله الرحمن الرحيم وصلي
الله علي محمد وآله وسلم
كل نفس نايقة الموت وانما
توفون اخوركم يوم القيامة

A 4

من

فمن زحزح عن النار وانخل
 الجنة فقه فاز وما الحياة الدنيا
 الا متاع العزور هن ا قبرنا
 زينب بنت عبد المانور
 توفيت في احد عشر من شهر
 شعبان يوم الاحد سنة
 ستة وسبعين وخمس مائة
 وهي تشهد ان لا اله الا الله

Latine.

*In nomine Dei summe misericordis. Benedicat
 Deus Mohammedi & genti ejus, & felicitatem
 iis largiatur. Omni homini certissime moriendum
 est: nos vero reddemus vobis mercedem in die re-
 surrectionis. Quicumque autem liber erit ab igne
 infernali & intraverit Paradisum, beatus erit:
 nil enim vita hujus mundi est nisi fructio seductionis.
 Hoc est sepulcrum nostrum (forte illud ^{نا} nostrum
 est superfluum) Zeineb filia Abdo'lmanour obiit
 undecimo die mensis Schaban qui primus erat heb-
 domadae, anno quingentesimo septuagesimo & sexto
 (id est, anno aeræ Christianæ 1180.) Illa autem
 confessa est non esse Deum prater Deum id est, Mo-
 hammedanæ religioni erat addicta, cujus hoc sym-
 bolum est.*

(9)

INSCRIPTIO TERTIA.

*Expedita, literis vulgaribus Arabicis reddita,
& Latine expressa.* *Lancet N. 23*

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
حَیْمِ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
کُلْ نَفْسٌ نَّأْتِیْقَةُ الْمَوْتِ وَانْمَا تَوَ—
فَوْنِ اٰخِرِکُمْ یَوْمِ الْقِیَامَةِ
هٰذَا قَبْرُ الْاِصْلَامِ یَعْقِبُهَا بِنُ عَلِیِّ
اَبُو الْبَلْبِ تَوَفِیْ فِی الْعَشْرِیْنِ یَوْمِ
شَهْرِ رَمَضَانَ سَنَةِ سِتَّةٍ وَسَبْعِیْنِ
وَخَمْسِ مِاِیَةِ

Latine.

*In nomine Dei, summe misericordis. Benedicat
Deus Mohammedi & genti ejus, omnimodamque
salutem iis impertiatur. Unicuique incumbit necessi-
tas moriendi, & nos sane reddemus mercedem
vestram in die novissimo. Hoc est sepulcrum Anti-
stitis Fahja, filii Ali Abu Alp, qui obiit die vi-
gesimo mensis Ramadan, anni quingentesimi, sep-
tuagesimi & sexti. Id est, aeræ Christianæ 1180.*

A 5

IN-

INSCRIPTIO QUARTA.

Exhibita Arabice & Latine.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَصَلَّى اللّٰهُ
 عَلٰی مُحَمَّدٍ النَّبِیِّ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كُلِّ نَفْسٍ نَسَبَ
 اَیْقَةَ الْمَوْتِ وَآثَمًا تَوَفُّونَ اِخْرَجْكُمْ یَوْمَ
 مِ الْقِیَامَةِ فَمَنْ زَحْزَحَ عَنِ النَّارِ وَانْخَلَّ
 الْجَنَّةِ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْعِیَاقُ الدُّنْیَا اِلَّا مَتَاعُ
 الْغُرُورِ هَذَا قَبْرُ الشَّیْخِ الْفَقِیْهِ الْاَعْمَلِ
 اَحْمَدَ بْنِ سَعْدِ بْنِ اَلْمَالِکِ الْاَحْمَدِیِّ الْفَقِیْرِ
 الَّذِی رُبَّهٗ تَوَفَّی رَحْمَةً اللّٰهِ وَرَحْمَةً مِنْ نَعْمَا لَهٗ بِرَبِّ
 مَغْفِرَةٌ فِی لَیْلَةِ الْاَحْمَدِیِّ اَثَلَاثَ یَقِیَّةٍ مِنْ
 نَبِیِّ الْقَعْدَةِ وَسَنَةِ الْاَحَدِ عَشْرَةَ وَارْبَعِمِائَةَ

Latine.

*In nomine Dei summe misericordis. Benedicat
 Deus Mohammedi Propheta & genti ejus & sa-
 lutem iis largiatur. Omni homini certo moriendum
 est: & nos reddemus unicuique mercedem in die no-
 vissimo. Quicumque autem se junctus fuerit ab igne
 infernali & Paradisum intraverit, vere felix est:
 nihil enim est vita hujus mundi, nisi fructus indu-
 ctionis in errorem. Hoc est sepulcrum Gubernatoris
 Fariis periti, sapientis (ita verito, suspicor enim Elif
 redundare: doctiores viderint) Ahmedis, Filii Saad,
 filii Regis Potentissimi, qui pauperis ad instar Dei
 gratiam petit. Obiit ille, misereatur ejus Deus &
 misereatur illius, qui pro illo veniam peccatorum a
 Deo rogat, noctu illa qua inter diem Mercurii &
 Jovis erat (propr. feria quintæ) quæ adhuc tres dies
 restarent ex mense Dilkaadi, anno quadringentesimo
 & undecimo. Id est, aera Christianæ 1020.*

Atque

Atque ita argumentum habes quatuor harum Inscriptio-
 num, quarum quæ ordine tertia est stupendum *καλλι-
 γραφίας* Arabicæ testimonium est. Vides eas ab Editore
 non esse dispositas juxta ordinem temporis quum quarta
 antiquissima sit, dein sequatur prima & secunda, & ultima
 esse debeat, quæ tertia collocatur. Miros literarum du-
 ctus, lineas non definentes in vocibus integris, ut hodie
 faciunt Arabes, discrimen scriptionis in singulis, sic ut
 ex qualibet alphabetum singulare formari possit, occa-
 sionem, qua Puteolis hæc Mohammedanorum monumen-
 ta erecta sint, aliaque majoris operæ & indaginis fusius
 explicare hoc tempore in animum non induxi, ne me
 Nummi tui oblitum credas, ob quem has Inscriptiones
 mihi examinandas dedisti. Illud vero in antecessum te
 monitum velim, non tam firmo talo me niti in Nummi
 Tui Inscriptione explicanda atque in monumentis Puteola-
 nis, quum & pauciores voces, & literæ quædam erasæ sint,
 nec de scriptura Arabica illius ætatis aliquid certi nobis su-
 perfit. Tentandum tamen aliquid est, nec si aberrem
 errores mihi meos indicari ægre feram; quin lætabor po-
 tius, si ex occasione mearum meditationum, licet non per
 omnia probentur, aliqui ad emolumentum accedat rei litera-
 riæ. Una ergo nummi facies, qua VICTORIA CON-
 STANTINI AUG. legitur; quæque victoriæ imaginem,
 at rudem illam & spirantem sæculi sui barbariem præfert
 una cum literis *SI Z. Siscia*, in Pannonia sitæ, ubi percussus
 est in officina monetaria, numero *Z. Septima*, dubium
 plane spectatorem reddit, sub quo Constantino cufus sit.
 Altera facies literis Arabicis ornata ad tempora postero-
 rum Constantiorum nos ducit; quum vix videatur proba-
 bile nummum sub prioribus Constantinis (quibus cum
 Saracenis res non fuit) cufum, aut Siscie literis Arabicis
 insignitum fuisse. Ego ad *Constantini Pogonati* tempo-
 ra hunc nummum refero, existimoque victoriam innui
 quam reportavit de Mohammedanis circa annum Hizræ
 54. quo Constantinopolis eorum obsidione liberata, &
 illi in turpem fugam coniecti tandem supplices pacem pe-
 tere coacti sunt. Ita voluit Constantinus ipsos Moham-
 me-

medanos suo sermone opprobrium suum legere, quum hunc Nummum conspicerent. In literis Arabicis, (licet injuria temporis multæ erasæ sint, aliæ confusæ) quantum conjicere licuit, hæc verba lego **المملك العالم العادل فخر الدنيا** Imperatori Sapientissimo Justissimo (quo titulo superbire solebant Reges orientis; unde in Nummis legimus *Αρσάκης δικαίος* & *Nuschirrawân* Justiniano coævus καὶ ἐξοχήν **المملك العالم** Rex Justissimus dictus est) Ornamento mundi. Linea transversa ad dextram has voces videtur exhibere **قرا اسلام** quod notaret *Islamismi fugam*. Solent Mohammedani, præeunte Alcorano, hoc nomine se appellare. Verum, quum de linea quæ hanc proxime sequitur & totum nummum ambire videtur, certi nihil affirmare possim, minus confidenter de hac loquor & forte tota via aberro. Alias Islamismi vox videretur edocere posse, non ante Mohammedis ætatem hunc Nummum esse percussum. Quam insignis illa Constantini victoria fuerit, licet silentio eam involvere soleant Scriptorum, quos videre mihi licuit, Orientales, ex verbis Georgii Cedreni licebit colligere, quæ in *Histor. Compend.* Tomo octavo Corporis *Histor. Byzantinae* leguntur pag. 437. Ταῦ δὲ ἐ. ἔπει τῶν θεομάχων σὸλ⊕ ἐλθῶν προσώρμησεν ἐν τοῖς Θερκώοις μέρεσιν ἀπὸ τε τῆ ἐβδόμης μέχρι τῆ Κυκλοβίης καὶ κατὰ πῶσταν ἡμέραν πόλεμ⊕ ἐκρηγείτο δὲ πρῶτῃ ἕως ἐσπέρας δὲ τῆ βραχυολίης τῆ χρυσῆς πόρτης ἕως τῆ κυκλοβίης, δὲ τῆ μηνὸς Ἀπριλλίης εἰς σептμβρο. καὶ ὑπεσρέψαντες ἐν Κύζικῳ τῶντιν παραλαμβάνουσι καὶ χειμάζουσιν ἐκεί. καὶ κατὰ ἕαρ ὁμοίως ἐπολέμουν μετὰ τῶν χριστιανῶν ἐπὶ ἐσθῆ ἔτη. τῆ βοηθία δὲ τῆ θεῆ καὶ τῆς θεοτόκου πληθὸς πολὺ δὲσβαλόντες, μετὰ ἀίχνης μεγάλης ὑπέσρεψω. ἐκπορίζων δὲ οἱ τοῖσ⊕ σὸλ⊕ ἐπὶ τὰ μέρη τῆ Συλαίης ὑπὸ χειμερίαι ζάλης καὶ καταιγίδ⊕ συνίσειβεις ὁλοκλήρως ὄλετο. Quæ Latine sic sonant: Anno autem quinto classis hostium qui Deo bellum movebant, appulit ad partes Thracia, ab Hebdomo usque ad Cyclobium se extendens (atque ita spatium septem mil-

millium passuum occupans) *Acri*ter vero singulis diebus pugnatum est a diluculo ad vesperam ab aurea porta brachiolo usque ad Cyclobium, inde ab Aprili ad Septembrem: & reversi (hostes) Cyzicum occuparunt hyemaruntque ibidem; & verno tempore rursus Christianos adorti ita per septennium pugnarunt. At auxilio Divini Numinis & Deipara Virginis tandem magna suorum vi deleta, summo cum dedecore aufugerunt: & classis ipsa ad partes Sylai trajiciens hyberna tempestate & procellis afflictâ tota periit. * Quæ profecto demonstrant summo jure tam illustrem de Gente Christianis per tot annos infesta victo-

* Zonaras, annalium Tomo III. pag. 73. ed. Basil. & Theophanes, eodem fere modo rem narrant, Hagarenos scilicet (ita per contemptum Mohammedanos appellabant, qui cum se Saracenos, id est Orientales, dicerent, ignavis a Sara nomen sibi dare videbantur quare Gæculi ab Hagar serva eos dixere; quemvis & jure quidam Arabum Hagareni dici potuerint ab Hagjar id est Petra Urbe & regione, quæ vulgo Arabia Petræa a metropoli Petra, non a saxis aut rupibus dicitur) Byzantium esse aggressos, Imperatoremque Constantinum navali prælio cum eis decertasse donec pluribus hostium navibus igne Græco (qui tum demum a Callinico homine Syro inventus est,) exustis, cum pudore se conjicerent in fugam: reliquam vero portionem classis tempestate exorta aut fluctibus merfam aut scopulis fuisse illisam; & qui post tantam cladem adhuc essent superstites a duce Cibyræotarum deletos, ita ut Princeps Saracenorum Mabeas (is est, quem Mohammedani Moaviam *معاوية* appellant filium *أبو سفيان*)

Abu Saffian filii *حارب* Hareb, filii *أبي*) Omnia, unde Dynastia Ommiadum nomen accepit) pacem petere coactus sit & tria aureorum millia quotannis per triginta annorum intervallum Romanis polliceri. Summam hanc pecunie non ad τρεῖς χιλιάδας, ut Zonaras, sed χιλιάδας πέντε Theophanes, quæ portentosa vis auri est, at Cedrenus χιλιάδας ἑξῆς extendit. Nicephorus, Patriarcha Constantinopolitanus in Breviario historico, quod insertum est Tomo II. Corporis Historiæ Byzantiæ, pag. 21. hanc eandem victoriam narrans, ducem Saracenorum *Χαλέν* Chalen appellat, quem Anastasius Bibliothecarius Hist. Eccl. p. 108. Fadallam Prætozem Arabum dicit: quo nomine *فضالة* Fadalla notus est *قاضي*

Cadi

victoriam nummo esse inscriptam. Ceterum, id quod manu dextra præfert imago victoriæ Codicem esse Evangelii existimo, quandoquidem in Nummis aliorum quoque Constantinorum victoriæ cum Cruce, conspiciuntur; quo Symbolo innuere voluerunt, fidem Evangelii triumphare de superstitione Mohammedica, vel Dei aut Christi Crucifixi favore & ope se triumphum esse consecutos. Quod sinistra manu tenet, & supra librum aliquo modo emicat, pars scipionis sit, aut si mavis, gladii vel pugionis: non enim hac parte sat integer Nummus est ut liquido id constare possit. Atque ita videor, Amplissime Vir, aliquo modo satisfecisse desiderio tuo, qui tum Inscriptionem hujus Nummi tum quid sibi vellent monumenta illa Puteolana me petieras. Id solum addam, mihi dum in enodandis hisce Characteribus versabar, sæpissime in mentem venisse mysticam illam scripturam, quam Manus Cœlestis parieti inscripsit, convivium cum suis celebrante Belzazaro. Simili enim modo intricatas & artificiosas simul ac obscuris ductibus implicitas fuisse literas existimo quas sapientes Chaldæorum enodare non poterant, Daniel autem, Deo indice, poterat facillime uti scriptum extat *Dan. 5. 25. & seqq.* Nec enim credibile est miros tantum & nulli mortalium cognitos characteres

Cadi, Juxta Moaviae, ut loquuntur Arabes: qui Constantinopolin oppugnatam quidem vivente Moavia anno Hizræ, sive fugæ Mohammedicæ 52. id est, aetæ Christianæ 672. sed sub auspiciis Filii ejus *Fexidi* memorant. Baronius hanc victoriam & initium subsequente pacis refert ad annum aetæ Christianæ 676. Imperii Constantiniani nonum: quem ab ineunte ejus Imperio vexaverant Saraceni. Lubet etiam addere verba Joannis Baptistæ Egnatii, quibus hanc victoriam tradidit: ita habent. *Meliore orbis fato Constantinus imperium excepit, qui maximus natus reliktus a patre Byzantii, ut imperium administraret, audita ejus morte, in Siciliam venit ultiusque Mexiziam tyrannum, & cadi paternâ conscios bellum aduersus Saracenos septem annos terra marique feliciter gessit. Fatigat enim bello maritimo Arabes quod Cyzico a se capto, Byzantio singulis astatibus inferebant maxime ignis miraculo territi, qui sub aqua arderet (Callinici inventum) tempestate etiam gravi oppressi fere omnes periere. Nec terra felicius res eorum administrata. Vidi enim undacie XXX. suorum millia amisere.*

racteres fuisse: quia etsi Daniel dixisset, illa litera M, illa
 N, illa P est, profecto negassent sapientes & fingi a Da-
 niele illud sine certa ratione statim regeffissent. Debuit
 itaque convicisse illos Daniel de veritate suæ Lectionis &
 ostendere illos ductus revera has vel illas literas esse ipsi
 usitatas, sed quæ ita erant implicitæ & intricatæ, ut eas
 Chaldaei non agnoscerent. Plane uti has Inscriptiones
 Puteolanas multi Arabicæ linguæ non rudes pro Arabicis
 non agnoverunt (& periculum faciat unusquisque Arabi-
 cæ linguæ gnarus, illos enim obtestor) at postmodum, ubi
 textum Coranicum in iis comprehensum iis ostendi, & li-
 teras easdem sæpe recurrentes, aliaque, explicui, statim
 agnoverunt. Specimen literarum Græcarum simili modo
 intricatarum exhibet Turco Græcia Martini Crusii passim
 in subscriptionibus Literarum. Absit, me existimare, Scrip-
 turam illam, a Daniele explanatam, eodem modo fuisse
 implicitam. Non eandem sed similem dico: variis enim mo-
 dis id præstant Orientales, ut illi sciunt qui titulos aliquos li-
 brorum M.S.S. Orientalium viderunt. Nec illud quoque vo-
 lo, ac si Daniel sagacitate quadam sola humana & industria
 illos abstrusos literarum ductus enodaverit, sed instinctum
 Divinum lubens agnosco, qui, quod tectum erat Chal-
 dæorum Sapientibus, Danieli indicare voluit, ut hinc
 gloria Divini nominis & fama Danielis propagaretur.
 Vale, Vir Amplissime & me favore tuo complectere.
 Scribebam Trajecti Batavorum. Iphis Kal. Octob.
 C13 13 CC IV.

Pom:

Pompejus Sarnelli in Libro Italico, cui nomen dedit,
Guida de Forestieri edito Neapoli A. 1697.
 pag. 64. hæc habet

de Inscriptionibus Puteolanis.

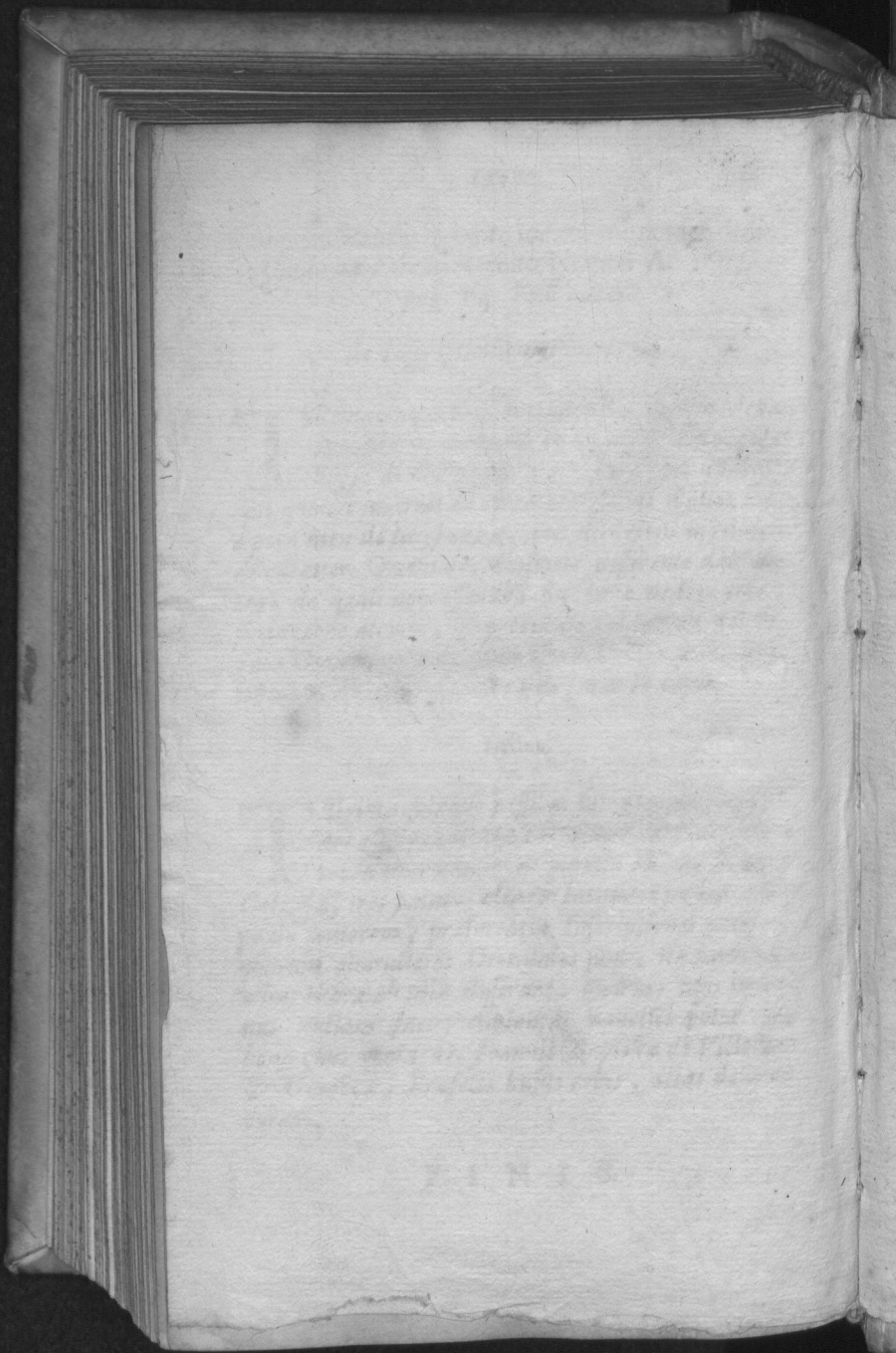
Trentacinque passi lontano dal seggio della Nobilta di Pozzoli in un muro della casa hoggi di Giovanna Calzola si vedon fabricati quattro marmi di circa tre palmi d'altrezza, e poco men di larghezza, con iscrizioni in rilievo di caratteri Orientali, ciascuno differente dall'altro, de' quali non essendosi fin' hora veduta interpretazione alcuna, ho procurato col favore del Signor Governatore di detta Città D. Giovanni Battista Villareale, e Gamboa di farne le copie.

Latine.

Trigintaquinque passibus ultra locum, ubi sedes est Nobilitatis Puteolanae, quatuor marmora inveniuntur in pariete aedium Joanne Calzola, tres palmas alta & latitudinem habentia paulo minorem, praeferentia Inscriptiones excisas, quarum characteres Orientales sunt, ita tamen ut minus litera ab alia differant: quarum cum hactenus nullam Interpretationem nancisci potuerim, bona cum venia D. Joannis Baptista de Villareal & Gamboa, Praefecti hujus urbis, illas describi curavi.

F I N I S.

D. Alb 792

ULB Halle

3/1

001 346 857

